

II. János Pál pápa lengyel útján, honfitársai/hittestvérei és a spiclik között

RERUM NOVARUM

**XIII. Leó pápa
RERUM NOVARUM
enciklikája**

Róma, 1891
Ford. Dér Katalin

Tartalom
I. Bevezetés
A munkásság tarthatatlan helyzete

II. A szocialisták megoldási javaslata

1. A MAGÁNTULAJDON MEGSZÜNTETÉSE

2. A SZOCIALISTA JAVASLAT ELVETÉSE

Ellenkezik a magántulajdon természetadta jogával

Szétzilálja a társadalmat

III. A keresztény megoldás

1. AZ EGYHÁZ TANÍTÓ ÉS CSELEKVŐ RÉSZVÉTELE

Az ember álljon a középpontban

Az osztályharc nem szükségszerű

Az osztályharc megszüntetésének módja

Az Egyház tevékeny közreműködése

2. AZ ÁLLAMRA HÁRULÓ FELADATOK

A közjó szolgálata

A munkáskérdés kiemelt kezelése

Az állam kiegyenlítő szerepe

A társadalom alapértékeinek védelme

3. A MUNKAADÓK ÉS MUNKAVÁLLALÓK FELADATAI

A szerveződés természetjogi gyökerei

Vallásos egyesületek, keresztény munkásszervezetek

A munkásszervezetek haszna és szerepe a hit megőrzésében

A közösen megvalósítandó társadalmi feladatok

A katolikus munkásegységek társadalmi haszna

IV. Befejezés

Üdvözetünk és apostoli áldásunk a Tisztelendő Testvéreknek!

I. Bevezetés

A munkásság tarthatatlan helyzete

1. Ha egyszer már lángra kapott az újítás vágya, amely egyébként régóta zavarja az államok békéjét, úgy ez szükségképpen vont maga után, hogy a változtatás szelleme a politikai gondolkodás területéről a vele rokon gazdaságba is behatoljon. Ez már meg is történt, hiszen az ipar technikai színvonalának emelkedése, új termelési módszerek kialakítása, a tulajdonosok és munkások kölcsönös viszonyának megváltozása, a gazdagság felhalmozódása a kisebbség kezében és a többség elszegényedése, a munkások fokozódó öntudata egyfelől s szorosabb szövetkezése másfelől, végül pedig az erkölcsi hanyatlás - a harc kirobbanását eredményezte. A kérdés fontosságát mutatja az is, hogy milyen feszült várakozásban tartja a közhangulatot, mennyire foglalkoztatja a tudósok gondolkodását, a szakemberek tanácskozásait, a nép gyűlekezeteit, a törvényhozó testületeket, az államfők tanácsadó szerveit: nincs egyetlen más

ügy sem, mely az emberekben ilyen heves érdeklődést keltene. Ezért, Tisztelendő Testvérek, ahogy eddig hozzátok intézett körleveleinkben a téveszmék megcáfolása céljából elmondottuk a szükségeseket az államhatalomról, az emberi szabadságról, az államok alkotmányának keresztény jellegéről és más hasonló kérdésekről, éppúgy véleményünk szerint az Egyház ügyét és a közjót szem előtt tartva, hasonló okokból ugyanezt kell tennünk most is a munkások helyzetével kapcsolatban. Alkalmoszerűen már többször érintettük ezt a tárgyat, de ebben a körlevélben apostoli kötelességtudatunk parancsára az egész kérdést kimerítően tárgyaljuk, hogy kellő megvilágításba kerüljenek azok az elvek, amelyek segítségével ez a vitás kérdés az igazság és a méltányosság alapján eldönthető. A tárgy kifejtése nehéz és nem veszélytelen. Kemény feladat kimérni azokat a jogokat és kötelességeket, amelyek a gazdagok és szegények, a tőkések és munkavállalók közötti viszonyt szabályozzák. Veszélyes a vállalkozásunk, mert zavartkeltő és csalárd emberek könnyen kihasználhatják a helyes álláspont kiforgatására és a tömegek lázítására.

2. De még ha így áll is a helyzet, világosan látjuk, s ebben mindenki egyetért, hogy a legszegényebb sorsú embereken sürgősen és alkalmas módon segíteni kell, mert az emberiség nagy része méltánytalanul szomorú és nyomorult viszonyok között tengődik. Miután ugyanis az iparosok korábbi szervezeteit a múlt században eltörölték, s helyettük más védelemről nem gondoskodtak, az újabb állami intézmények és törvények pedig levetették a korábbi vallásos szellemet, lassanként odáig jutottunk, hogy korunk a munkásokat magára hagyta és védtelenül kiszolgáltatatta a munkaadók embertelenségének és korlátlan nyereségvágyának. Növelte a gondot a telhetetlen uzsora, amelyet az Egyház ugyan sokszor elítélt, de fősvény és nyereségvágyó emberek - bár más formában - változatlanul űznek tovább. Ehhez járult még, hogy a termelés és szinte a teljes kereskedelem egy kisebbségnek jutott a hatalmába, úgyhogy néhány dúsgazdag ember a szegények hatalmas tömegeire rakhatta a szolgaság jármát.

forrás és folytatás: [h ttp://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=125](http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=125)